

ille censet; quia propensionibus eorum inter quos tibi vivendum est ignoratis, facilius cogitationes tuæ falluntur: quod non minùs in Civitatibus, quàm in amicitiiis Regum contingere consuevit. Ex quibus ea mihi semper sententia fuit; non propter aliud ab historiographis sparsas esse in ipsorum Operibus, de moribus gentium narrationes: nisi ut legentes doceantur, quomodò cautius, & majore cum fructu, pacis belliq; tempora guberentur. Prudenter Machiavellus, 3. *de Rep. cap. 43.* Cernimus, inquit, certis quibusdam regionibus, peculiare quosdam affectus insitos, & nunc, & semper ferè eodem modo fuisse. Quod in tractando cum ejusmodi populis, diligenter animadverti debere; & ex eo, futurarum rerum eventus conjici posse, aliquot exèplis docet. Nec hoc Politicis solùm, sed & Juri nostro cognitũ est. Ulpianus enim *in l. 31. §. 21. ff. d. Ædilit. edicto.* Eos qui mǎcipia vendunt, Nationem cujusque in venditione pronuntiare debere responder: eò quòd nationem scire intersit. Præsumptum enim esse, quosdam servos bonos esse, quia natione non sunt infamata; quosdam malos videri, quia & natione sunt, quæ magis infamis habetur.

2. Non modò autem diversarum Urbium Regionumque, diversi hominum mores & consuetudines sunt; solentque aliæ, alios homines procreare, mollitie, duritie, mansuetudine ac ferocitate differentes: sed in eadem Urbe, plerunque etiam familiæ inveniuntur, eodem modo differentes. Id quod manifestè satis in Romanâ historiâ licet contemplari: in quâ Urbe, constat Manlios omnes fuisse severos & duos; Publicolas benignos ac populares; Appios ambitiosos, superbos & adversarios plebis.

Machiavell.
Discurs. lib. 3.
cap. 46. Michael
Piccart. *ob-*
servat. hist. po-
lit. dec. 6. cap.
ultim.